

Šilumos ūkio padėtis ir prognozės 2008 m.

Andrius Janukonis

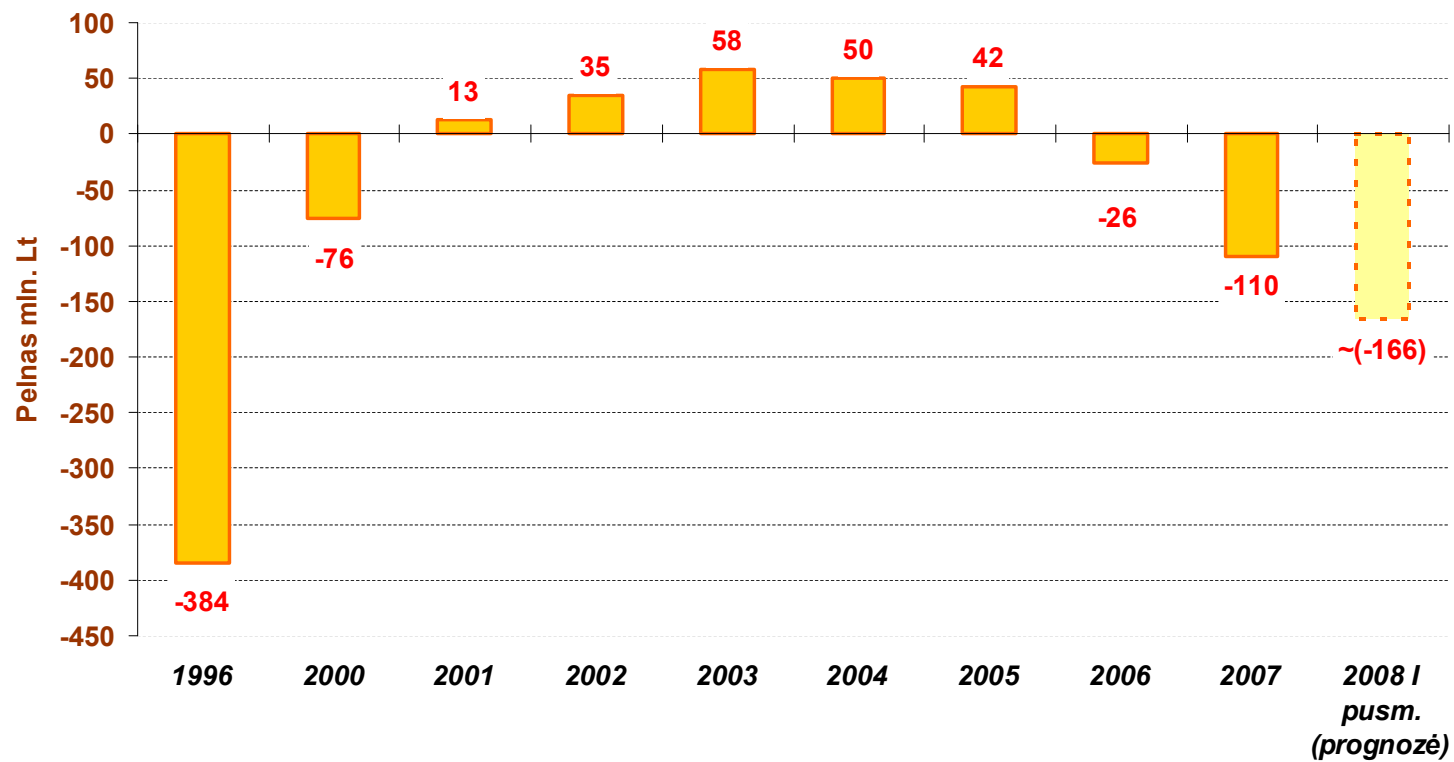
Lietuvos šilumos tiekėjų asociacijos tarybos pirmininkas

2008 m. gegužės 14 d.

LŠTA visuotinis ataskaitinis narių susirinkimas

Viešbutis Crowne Plaza, Vilnius

ŠT įmonių pelno/nuostolio dinamika ir prognozė

LŠTA narių šilumos energijos savikainos analizė

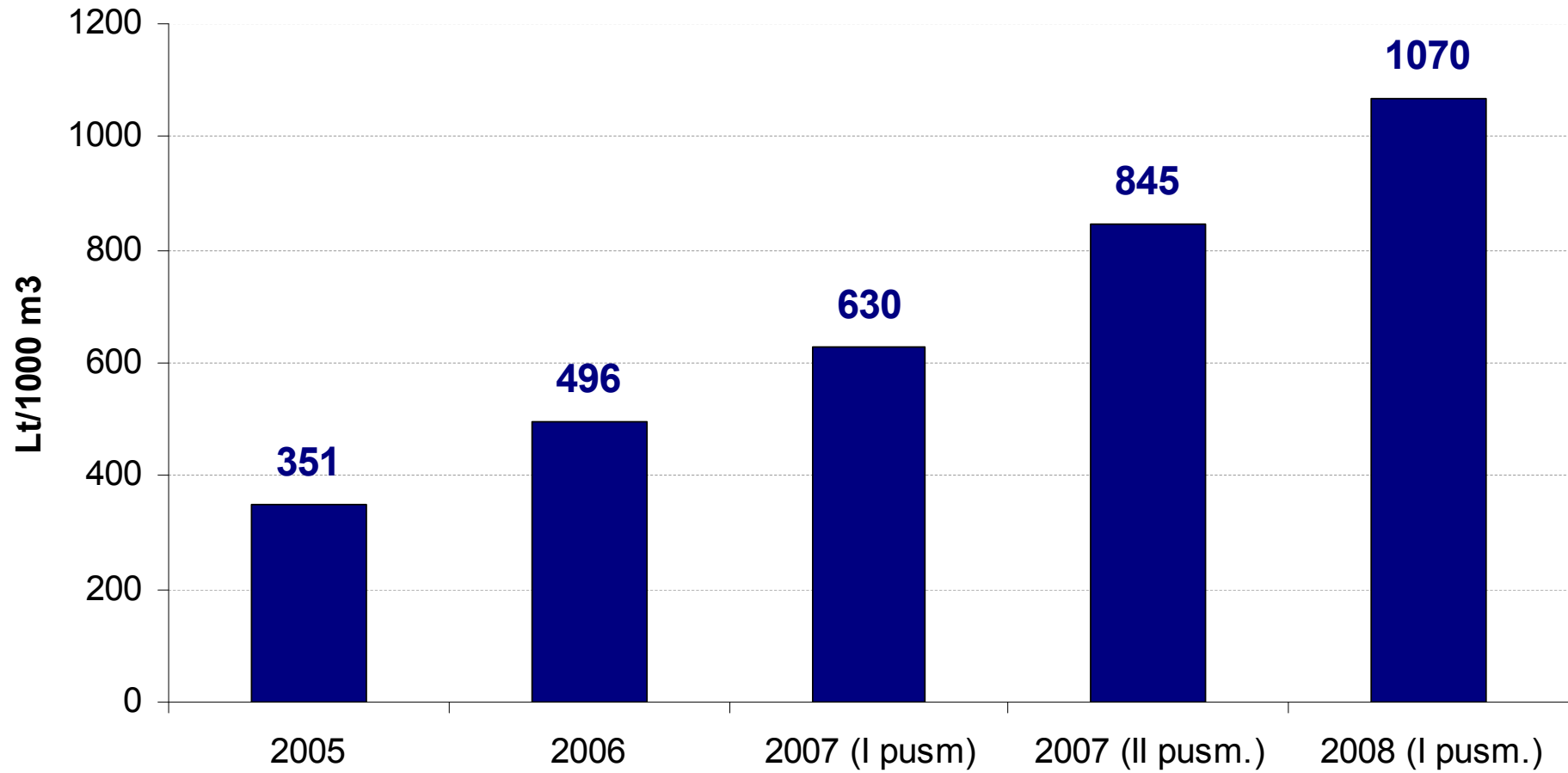
	vnt.	2005m.	2006m.	2007m.		2008		2008 (progozė)
				I pusm.	II pusm.	I pusm.	II pusm.	II pusmetis
Dujų kaina su transportavimu ir galios mokesčiu	Lt/t.m3	350,9	495,8	630	845	1070	1070	1070
Šilumos savikaina	Lt/MWh	107,300	121,807	139,551	165,360	179,154	192,349	192,349
Vidutinė šilumos pardavimo kaina(be PVM) vartotojams	Lt/MWh	112,5	119,7	129,0	152,8	152,8	152,8	237,73
Pelnas / - nuostoliai dėl parduotos šilumos	t.Lt.	42.258,09	-17.714,40	-44.358,36	-52.800,56	-166.263,33	-166.263,33	190.782,39
Viso	tūskt.Lt.		-26.000,00	-97.158,92	-332.526,66			

Iš viso per 2006 m., 2007m., 2008 m. šilumos tiekimo įmonės patirs **455 mln. Lt nuostolį**

Prognozuojama vidutinė šilumos pardavimo kaina vartotojams nuo 2008-07-01 d. **237,73 Lt/MWh** įvertinus šias sąlygas:

- kuro kainų padidėjimas 78%;
- kuro dalis šilumos savikainoje 61%;
- šilumos kainų padidėjimas dėl kuro kainų augimo 48%;
- perskaičiuota šilumos kaina 226,17 Lt/MWh;
- patirtų nuostolių kompensavimas 11,56 Lt/MWh.
- 2008 m. patirtų nuostolių kompensavimas (2009 m. tarife) 19,78 Lt/MWh

Gamtinių dujų kainų (su transportavimu ir galios mokesčiu) kilimas

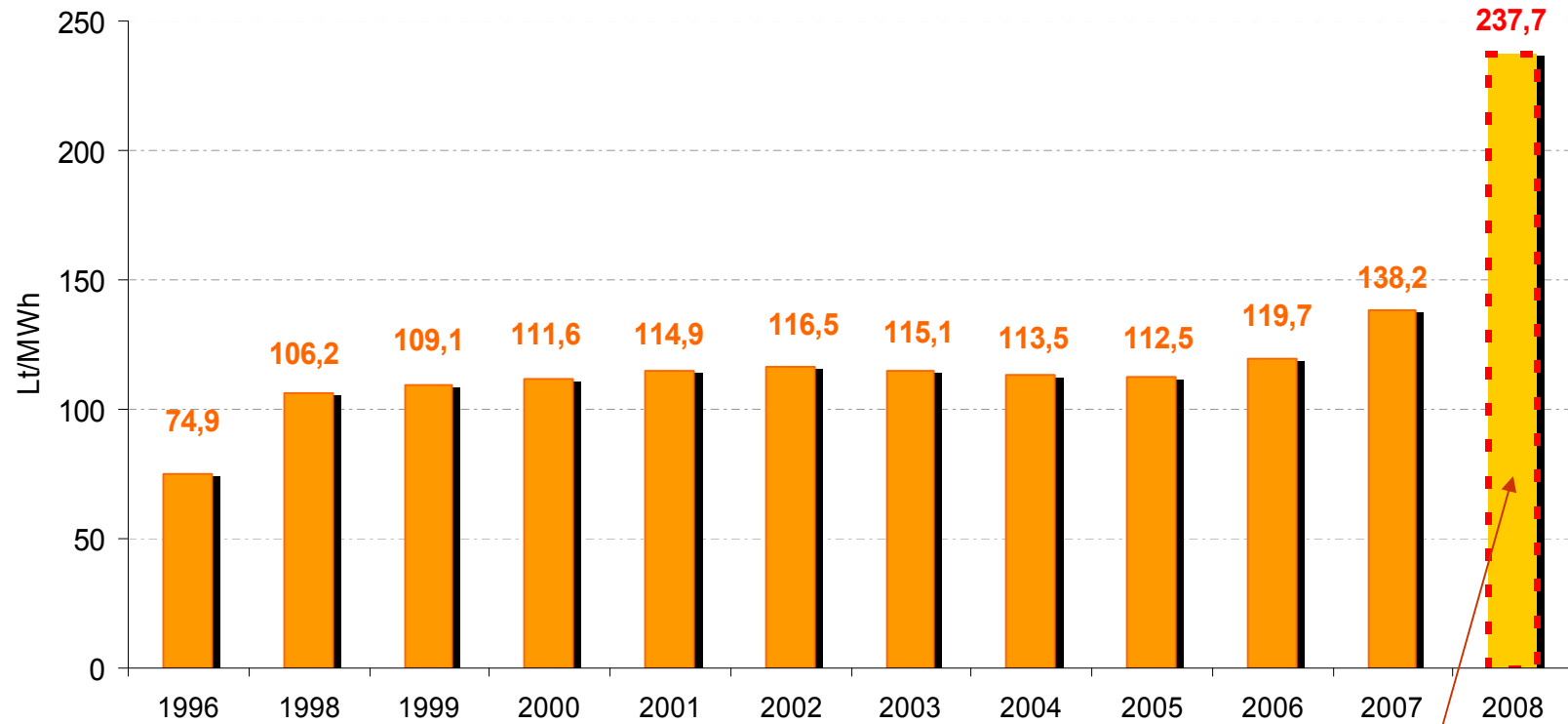
Energetikos sektorių kainodaros principų palyginimas

	Elektros sektorius	Gamtinių dujų sektorius	Šilumos sektorius
Apskaičiuojamas turtas	Perskaičiuotas + naujai sukurtas	Neperskaičiuotas + naujai sukurtas	Nei perskaičiuotas + nei naujai sukurtas
Normatyvinio pelno skaičiavimas	Nuo perkainuoto turto be tiekimo maržos	Nuo neperkainuoto turto + tiekimo marža	Nuo neperkainuoto turto be tiekimo maržos
Faktinės sąnaudos	Pripažįstamos be apribojimų	Pripažįstamos be apribojimų	Pripažįstamos su eile apribojimų

Perkainuotas nuo neperkainuoto skiriasi 3 kartus

Šilumos sektoriuje didelė dalis sąnaudų nėra pripažįstamos būtinosiomis sąnaudomis

Šilumos kainų dinamika ir prognozės

Prognozuojama kaina,
įvertinus kuro kainų
didėjimą ir nuostolių
kompensavimą

Energetikos sektorių investicijos, pelno/nuostolio rezultatai

(mln. Lt)

		Elektros sektorius			Gamtinių dujų sektorius	Šilumos sektorius
		<i>“Lietuvos energija”</i>	VST	RST	<i>“Lietuvos dujos”</i>	
Grynasis pelnas(+)/ nuostolis(-) (mln. Lt)	2006	+ 19	+ 60	+ 25	+ 54	- 26
	2007	+ 50	+ 67	+ 14	+ 100	- 100
Investicijų apimtys (mln. Lt)	2006	156	140	209	122	211

Šilumos
tiekimo
įmonės
patirdamos
didžiausią
nuostolį
daugiausia
investuoja

Nacionalinė energetikos strategija (patvirtinta 2007-01-18) / Centralizuoto šilumos tiekimo sektoriaus plėtra)/

Centralizuotai tiekiamos šilumos poreikiai iki 2025 metų nedidės, kadangi įdiegus pastatų atnaujinimo programas, energijos vartojimas juose sumažės dvigubai, o naujai statomų pastatų charakteristikos atitiks ES standartus

1. Šilumos ūkį tvarkyti pagal šilumos ūkio specialiuosius planus
2. Palaipsniui įrengti termofikacines elektrines. Pasiiekti, kad iki 2020 m. kogeneracinėse elektrinėse pagaminama :
 - ✓ elektros energija sudarytų ne mažiau kaip **35 %** (šiuo metu sudaro ~ **17 %**) bendro elektros balanso;
 - ✓ šilumos energija sudarytų ne mažiau kaip **75 %** (šiuo metu sudaro ~ **50 %**) bendro centralizuotai tiekiamos šilumos balanso
 - ✓ Iki 2020 m. pastatyti 400 MW bendros galios termofikacines elektrines Klaipėdoje, Panevėžyje, Šiauliuose, Alytuje, Marijampolėje ir kt.
3. Skatinti konkurenciją tarp šilumos gamintojų
4. Skatinti šilumos ir elektros gamybą iš vietinių ir atsinaujinančių energijos išteklių:
 - ✓ iki 2010 m. Vilniuje įrengti komunalinių atliekų deginimo įrenginį (pajėgumas: 200 tūkst. t/metus)
 - ✓ 2010-2025 m. panašius įrenginius pastatyti Kaune, Klaipėdoje, Šiauliuose ir Panevėžyje.
 - ✓ šiluma, pagaminta iš vietinių ir AEI sudarytų: 2010 m. - 17%, o 2020 m. - 23 % bendro šilumos gamybos balanso
5. Iki 2015 m. modernizuoti šilumos tiekimo sistemas (pakeisti iki 75% esamų vamzdynų)
6. Sudaryti palankias sąlygas pastatams renovuoti
7. Per energetinių paslaugų įmones skatinti privataus kapitalo dalyvavimą šilumos ūkio modernizavimo projektuose.

**Nacionalinės energetikos strategijos priemonių plane
numatytos CŠT sektoriaus plėtros priemonės
2007-2013 m. laikotarpiui**

Nr.	Priemonės pavadinimas	Lėšų poreikis VISO (mln. Lt)
1.	Šilumos energijos gamyba (viso)	5642
1.1	Kogeneracija (viso)	3642
	Biokuro pagrįstos kogeneracijos plėtra	531
	Komunalinių atliekų utilizavimui skirtų kogeneracijos jėgainių statyba	1615
	Iškastinį kurą naudojančios kogeneracijos plėtra	1496
1.2	Kuro rūšies pakeitimas į biomasę, naujų biokuro katilinių statyba	260
1.3	Kitų esamų gamybos šaltinių rekonstrukcija ir naujų statyba. Energinės gamybos efektyvumo didinimas	450
1.4	Aplinkosaugos ir kitų priemonių įgyvendinimas	1290
2.	Šilumos energijos perdavimas (viso)	1775
2.1	Šilumos perdavimo tinklų rekonstravimas ir naujų statyba	1460
2.2	Automatizuotų šilumos punktų įrengimas naikinant grupines šilumokaitines, esamų individualių šilumos punktų keitimas naujais	315
3.	Šilumos energijos vartojimas (viso)	1910
3.1	Esamų vidaus šildymo ir karšto vandens sistemų rekonstravimas ir individualaus reguliavimo priemonių įdiegimas	250
3.2	Daugiabučių ir kitų pastatų šiltinimas	1660
4.	Teisės aktų rengimas (Viso)	4
IŠ VISO:		9331

**Kodėl
numatyti
įgyvendinti
projektai
stabdomi?**

Kodėl stabdoma atliekų deginimo jėgainių statyba?

LR Aplinkos
Ministerija

- AM pozicija 2007-12-17 d. rašte Nr. (15-1)-D8-1064:
“Atliekų naudojimas energijai gauti jas tiesiogiai deginant bus finansuojamas tik tuo atveju, jeigu tai bus sudėtinė biologiškai skaidžių atliekų tvarkymo sistemos dalis. <...> Įrenginiai skirti mišraus komunalinių atliekų srauto deginimui nebus finansuojami 2007-2013 m. struktūrinės paramos lėšomis“.

Savivaldybės

- **Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo pakeitimo ĮSTATYMAS** (V. Ž. 2005, Nr. 84-3105) :

8 straipsnis. Poveikio aplinkai vertinimo programa

6. Poveikio aplinkai vertinimo subjektai programą išnagrinėja ir per 10 darbo dienų nuo jos gavimo dienos motyvuotas išvadas pateikia poveikio aplinkai vertinimo dokumentų rengėjui.
9. Jei iki programos patvirtinimo savivaldybės, kurios teritorijoje planuojama ūkinė veikla, taryba priima neigiamą motyvuotą sprendimą dėl planuojamos ūkinės veiklos galimybių, atsakinga institucija, gavusi savivaldybės tarybos sprendimą, privalo apie tai raštu informuoti planuojamos ūkinės veiklos organizatorių (užsakovą), kad poveikio aplinkai vertinimo procedūros negali būti tęsiamos tol, kol galioja savivaldybės tarybos priimtas sprendimas, **išskyrus atvejus, kai planuojama ūkinė veikla yra valstybinės reikšmės ir jos įgyvendinimas yra numatytas valstybės strateginiuose planuose, patvirtintuose Lietuvos Respublikos Vyriausybės sprendimais.**

2008-04-02 LR Seimo Ekonomikos komiteto posėdis dėl komunalinių atliekų deginimo perspektyvos Lietuvoje

- Posėdžio metu buvo konstatuota, kad Aplinkos ir Ūkio ministerijos nepakankamai ir tik formaliai vykdo Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintą Valstybinį strateginį atliekų tvarkymo planą, Nacionalinės energetikos strategijos įgyvendinimo 2008-2012 metų planą ir Šilumos ūkio plėtros kryptyse numatytą atliekų deginimo įrenginių statybą (Vilniuje iki 2010 m., o Kaune, Klaipėdoje ir Alytuje po 2010 m.), dėl ko gali būti neįvykdyti Lietuvos įsipareigojimai Europos Sąjungai sumažinti biodegraduojančių atliekų kiekį sąvartynuose, energijos gamybos iš atsinaujinančių šaltinių užduotys, energetinės nepriklausomybės didinimo planai ir padidės šiltnamio efektą sukeliančių dujų išmetimai;
- Ekonomikos komitetas nutarė pasiūlyti Lietuvos Respublikos Vyriausybei apsvarstyti ir paspartinti Valstybinio strateginio atliekų tvarkymo plano, Nacionalinės energetikos strategijos įgyvendinimo 2008-2012 metų plano ir Šilumos ūkio plėtros kryptių vykdymo eigą.

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMUI
LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBEI

2008-03-05
Vilnius

**DĖL VALSTYBINIO REGULIAVIMO PRINCIPŲ HARMONIZAVIMO
LIETUVOS ENERGETIKOS SEKTORIUOSE**

Lietuvos teisinėje sistemoje elektros, gamtinių dujų ir centralizuoto šilumos tiekimo sektoriai priskiriami bendrai valstybinio reguliavimo sferai, kurią reglamentuoja LR Energetikos įstatymas. Atskiri sektoriai turėtų būti adaptuoti šiuos principus kiekvienam sektoriui, įvertinant specifines jų ypatybes. Nepaisant daugelio infrastruktūrinių, technologinių, socialinio reikšmingumo ir svarbos bendrumų, teisės ir kiti norminiai aktai bei valstybinio reguliavimo praktika kiekviename sektoriuje skiriasi ir net juos diskriminuoja. Tai sukelia grėsmę technologiniam patikimui, ekonominių gyvybingumui ir Nacionalinės energetikos strategijos tikslų įgyvendinimui.

Prašome pavesti Ūkio ministerijai parengti studiją šių problemų nagrinėjimui, išanalizuojant galimybes harmonizuoti visų energetikos sektorių valdymą ir pasiūlant būtinus teisės aktų pakeitimus.

Pagarbiai,

Rymantas Juozaitis,
Komiteto pirmininkas

Prof. habil. dr. Leonas Ašmantas,
Komiteto tarybos narys

Saulius Kutas, Komiteto tarybos narys

Andrius Janukonis, Komiteto tarybos narys,
Lietuvos šilumos tiekėjų asociacijos
Tarybos pirmininkas

Prof. habil. dr. Jonas Gyllys, Komiteto
tarybos narys, Lietuvos branduolinės
energetikos asociacijos
Prezidentas

Gintaras Adžgauskas, i.e. Lietuvos
elektros energetikos asociacijos
prezidentas

Dr. Vyckintas Šuksteris, Komiteto tarybos
narys, Lietuvos energijos konsultantų
asociacijos Prezidentas

- 2008-03-05 d. PET Lietuvos komiteto kreipimasis į LR Seimą ir Vyriausybę **dėl valstybinio reguliavimo principų harmonizavimo Lietuvos energetikos sektoriuose.**

Rašte prašoma pavesti Ūkio ministerijai parengti studiją šių problemų nagrinėjimui, išanalizuojant galimybes harmonizuoti visų energetikos sektorių valdymą ir pasiūlant būtinus teisės aktų pakeitimus

- 2008-04-01 d. gautas atsakymas iš Ūkio ministerijos, jog pritaria studijos rengimui, tačiau kadangi jau yra parengtas ir suderintas Ūkio ministerijos 2008 m. NES įgyvendinimo programos taikomųjų tyrimų paslaugų pirkimo metinis planas, šiuo metu naujų studijų įtraukimas nėra galimas. Tačiau, atsiradus poreikiui tikslinti planą, pateiktas pasiūlymas bus svarstomas ir priimtas atitinkamas sprendimas.